

din adunarea generală a fondului, ținută Sâmbăta în Arad, următoarea adresă Escelenței Sale:

Escelența Voastră! Inaltepreasfințite Domnule Arhiepiscop și Mitropolit! Subscrisa reprezentanță a preoțimiei diecezane, pururea recunoșcătoare față de capii bisericii și de binefăcătorii ei, lăudând cunoștință, că Escelența Voastră pliniți mână patruzece de ani de Arhierie, și privind la activitatea mănoasă, desvoltată întru întărirea sfintei noastre biserici ortodoxe române și întru apărarea și desvoltarea ei și a instituțiunilor ei religioase-morale și culturale-economice, mai nainte ca și episcop al diecezei noastre arădane și acum ca și mitropolitul provinciei noastre mitropolitane din Transilvania și Ungaria, nu poate trece fără a-și da seamă de acest eveniment rar în biserică noastră, precum nu poate trece fără să-și revoace în memorie deosebita îngrijire părintească a Esclenței Voastre față de viitorul preoțimiei acestei dieceze și de soartea văduvelor și orfanilor ei, interesare aceasta, manifestată încă în primii ani de Arhierie a Esclenței Voastre, prin întemeierea fondului, la a cărui adunare generală ne-am întrunit și astăzi, ca și în toți anii dela întemeierea lui. Acestea avându-le în vedere, folosim cu deosebită bucurie prilejul fericitei sărbătoriri a acestui jubileu rar în felul său și dând expresiune profundei noastre recunoștințe și devotamentului nostru pururea curat și fără prihană, rugăm provenița divină: să vă rezerve încă mulți ani de viață, cu deplină putere a facultăților sufletești și trupări, ca astfel cu mână tare și cu braț înalt să puteți conduce și pe mai departe tot cu succese vădite naia bisericii noastre spre limanul dorit. A rad, din ședința adunării generale a fondului pentru ajutorarea preoțimiei diecezane, ținute la 28 Martie (10 Aprilie) 1915. *Ioan I. Papp, Episcop, președinte.*

Sinodul arhidiecezan.

Ședința a doua.

Să ținut Luni, în 12 Aprilie n. Președintele I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Mețianu*, notar de ședință *Dr. George Proca*.

Notarul Mateiu Voileanu cetește proces verbal al ședinței prime, care se autentică.

Urmează raportele secțiunilor îndințate cu verificarea deputaților sinodali. În numele secțiunii IV, propune raportorul Dr. Ioan Șenchea verificarea tuturor deputaților sinodali, din cler și mireni, aleși în cercurile electorale I-V, cu excepția deputatului din cler, ales în cercul Deva Romul Albu, a cărui alegere e atacată prin protest. Se verifică totuși, iar actele deputatului din cler Romul Albu se predau comisiunii verificătoare, care se va alege.

In numele secțiunii prime propune deputatul și raportorul *Ioan I. Lăpedatu* verificarea tuturor deputaților aleși în cercurile electorale VI-X, cu excepția mandatelor atacate prin protest, anume, al deputatului mirean Dr. Toma Ienciu, ales în cercul Hațegului și al deputatului Dr. Ioan Radu, ales în cercul Zarandului. Actele referitoare la alegerea deputaților acestora, cu mandate atacate prin protest, se vor predă comisiunii verificătoare, iar ceialalți deputați, aleși în cercurile VI-X, se declară verificați.

In numele secțiunii a doua propune raportorul Dr. George Proca verificarea tuturor deputaților sinodali, aleși în cercurile electorale XI-XV. Protestat nu e nici un mandat. Se declară verificătoți deputații din aceste cercuri.

In fine în numele secțiunii a treia propune raportorul Dr. Augustin Bodea verificarea tuturor deputaților sinodali, aleși în cercurile electorale XVI-XX. Proteste n'au intrat. Se declară verificătoți deputații din aceste cercuri.

Sunt deci verificăți 56 deputați, iar trei mandate sunt atacate prin protest. Un

deputat, Dr. Ioan Marghita, nu și-a prezentat credenționalul.

Urmănd alegerea comisiunilor, ședința se suspendă pe zece minute, pentru consultare, iar după redeschidere, deputatul Lazar Triteanu propune și sinodul alege biroul și comisiunile astfel:

Biroul se compune din domnii deputați: Mateiu Voileanu și Lazar Triteanu din cler, și din mireni Dr. George Proca, Dr. Pavel Roșca, Dr. Silviu Dragomir și Dr. Ioan Mateiu.

In comisiunea verificătoare se aleg următorii: Romul Furduiu, Vasile Gan și Ioan Hamsea, din cler, și mireni Dr. Valer Moldovan, Dr. Ioan Papp, Dr. Ioan Șenchea, Victor Tordășian, Dr. Zosim Chirțop și Dr. Lucian Borcia.

In comisiunea organizătoare se aleg următorii: P. C. Sa, Arhieandritul Dr. Ilarion Pușcariu, P. C. Sa, Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, Nicolae Ivan, din cler, și mireni Parteniu Cosma, Vasile Almășan, Dr. Nicolae Comșa, Nicolae Garoju, Dr. Vasile Preda și Dr. Ioan Popescu.

In comisiunea biserică se aleg următorii: Sergiu Medean, Dr. Vasile Saftu, Teodor Hermann, din cler și mireni Dr. Nicolai Bălan, Dr. Augustin Bodea, Dr. Eugen Mețianu, Iosif Pușcariu, Iosif Popescu și Gavril Buzura.

In comisiunea școlară se aleg următorii: Dr. Ioan Stroia, Dr. Ioan Lupăs, Grigorie Pleșotu, din cler, și dintr-o mireni Nicolai Bogdan, Victor Păcală, Virgil Onițiu, Nicolae Sulică, Dr. Ioan Radu și Andrei Bârseanu.

In comisiunea financiară se aleg următorii: Nicolae Borzea, Vasile Damian și Demetru Moldovan, din cler, și mireni Ioachim Fulea, Arseniu Vlaicu, Dr. Aurel Vlad, Ioan de Preda, Ioan I. Lăpedatu și Dr. Ilie Beu.

In fine comisiunea petiționară se compune astfel: Constantin Dimian, Dr. Ioan Dobre și Romul Albu, din cler, apoi mireni Dr. Ioan Pop, Dr. Toma Ienciu, Dr. Ioan Marghita și Dr. Octavian Vasu.

Fiind alese comisiunile, din partea biroului se prezintă toate actele înaintate sinodului din partea consistorului arhidiecezan. Se imparte între diferitele comisiuni spre studiere și raportare.

Biroul prezintă rugările următorilor deputați sinodali pentru acordarea de concedu: Vasile Almășan, pe trei zile, Gavril Buzura, Virgil Onițiu, Dr. Valer Moldovan, Nicolae Sulică, și Dr. Iancu Mețianu pe întreaga durată sesiunii sinodale.

Concediu se acordă.

Ordinea de zi fiind eschauriată, Esclența Sa, Inaltepreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Mețianu* declară ședința încheiată la orele 11 și jumătate, anunțând ședința proximă pe Marti, 13 Aprilie n. la orele 10 dimineață.

Ședința a treia.

Să ținut Marti, în 13 Aprilie nou. President I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Mețianu*, notar de ședință Dr. Pavel Roșca. Ședința se deschide la orele 10 dimineață.

Notarul Dr. George Proca cetește proces verbal al ședinței premergătoare. Se autentică.

Deputații sinodali Arseniu Vlaicu și Dr. Nicolae Bălan cer concediu pe câte trei zile. Se acordă.

O petiție întrată la sinod se predă comisiunei petiționare.

Se intră în ordinea de zi.

Comisiunea verificătoare, constituită sub presidenția deputatului Romul Furduiu, raportează prin referentul Dr. Ioan Șenchea, cum că deputatul sinodal Dr. Ioan Marghita și-a prezentat ulterior credenționalul. Comisiunea verificătoare aflându-l într-o toate în regulă, propune verificarea. Sinodul declară verificat pe deputatul Dr. Ioan Marghita.

Alegerea deputatului din cler al cercului electoral Deva, Romul Albu, a fost atacată prin protest. Raportorul comisiunii verificătoare constată însă, că protestul a intrat cu întârziere la consistorul arhidiecezan, și astfel nici din acest motiv nu poate fi luate în considerare. Dar mai ales nu poate fi luate în considerare, fiind cu totul nebasat. Motivul, că cățiva preoți au luate angajamentul înainte, într-o conferință, că cum au se voteze, și apoi motivul, că fiind vremea rea, s'au prezentat prea puțini preoți la alegere, nu pot fi luate în considerare, fiind lipsite de temeiul legal. Propune deci verificarea deputatului din cler Romul Albu.

Sinodul îl declară verificat.

Același raportor comunică, cum că mandatul deputatului mirean, ales în cercul electoral al Hațegului, Dr. Toma Ienciu, a semneata fost atacat prin protest, pe motivul, că s'au făcut irregularități la scrutinul.

Comisiunea verificătoare a constatat din acte, că cu adevărat, câteva protocoale au fost respinse, voturile din ele nu au fost luate în considerare, dar cu dreptate, pentru că protocoalele erau defectuoase. Propune deci verificarea deputatului Dr. Toma Ienciu, iar în contra preoților, cari au compus în mod defectuos actele de alegere, propune introducerea cercetării disciplinare și pedepsirea lor.

Se naște discuție. Vorbește Dr. Aurel Vlad, că bazat pe statutul organic, nu este defect în protocoalele respinse, pentru că mancările din ele le stabilește regulamentul, care însă, stând în contrazicere cu statutul organic, e nul, nu poate fi respectat. Propune se fie declarat de ales candidatul Nicolae Macrea, care a întrunit majoritatea voturilor, socotindu-se și cele respinse.

Deputatul Romul Furduiu răspunde, că regulamentul e o întregire, o explicare a statutului organic, cu care nu stă în contrazicere. Comisiunea verificătoare a judecat pe baza actelor, nu a informațiunilor particulare, iar din acte nu se poate scoate altă propunere, decât aceea pe care o face comisiunea. Cere votarea ei.

Deputatul Vasile Dămian încă e de părere, că regulamentul e parte întregitoare a statutului organic, deci are să fie observat și respectat. În meritul chestiei face propunere mijlocitoare: să se țină verificarea în suspens și să se ordoneze introducerea cercetării, pentru stabilirea adevăratelor stări de lucruri.

Deputatul Nicolae Garoju combate păreri de deputatului Dr. Aurel Vlad și pledează pentru acceptarea propunerii comisiunii.

P. C. Sa Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca e pentru acceptarea propunerii deputatului Vasile Dămian. Nu poate însă aproba, ca în plin sinod să se ridice acuza gravă, pe care o ridică deputatul Dr. Aurel Vlad, că un organ al consistorului, un protopresbiter, ar fi confiscat liste electorale, pentruca protocoalele de alegere să fie apoi defectuoase.

Deputatul Victor Tordășianu e pentru introducerea unei cercetări severe, în toată privință, în toate direcțiunile.

Deputatul Ioan de Preda e pentru acceptarea propunerii deputatului Vasile Dămian. Mai vorbește Dr. Lucian Borcia, apoi raportorul Dr. Ioan Șenchea, care cere respingerea propunerilor făcute și acceptarea propunerii comisiunii, și Dr. Aurel Vlad, care își apără punctul său de vedere, că regulamentul e în contrazicere cu statutul, și cere să fie verificat candidatul Nicolae Macrea.

Exclența Sa, Inaltepreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Mețianu*, constată cu adâncă durere, că se vorbește în felul cum s'a vorbit despre regulamentul, care e într-o toată consunător cu regulamentul votat din partea congresului, suprema noastră corporație legiuitoră. Regulamentul are deci putere de lege, și fiecare e dator să-l respecte și să se supună dispozițiilor cuprinse în el, căci altcum s'ar introduce anarhia în biserică.

In chestie personală vorbește Dr. Aurel Vlad, apoi vorbește raportorul Dr. Ioan Șenchea, iar președintele pune la vot propunerea deputatului Dr. Aurel Vlad, care cade. N'a votat nimănul pentru ea. Se pune apoi la vot propunerea deputatului Vasile Dămian, care se primește. In chestie alegării de al doilea deputat sinodal mirean în cercul electoral al Hațegului se ordonează cercetarea.

Urmează raportul comisiunii organizaționale.

S'a constituit astfel: președintele P. C. Sa, Arhieandritul Dr. Ilarion Pușcariu, substitut Parteniu Cosma, iar actele au fost împărtășite între mai mulți raportori.

Raportorul Nicolae Garoju referează asupra raportului general al consistorului plenar. Fiind raportul tipărit și împărtășit între deputați, propune se fie considerat de ceteri, se fie luate în general la cunoștință și se fie alăturat la protocol.

Se primește. In special apoi propune, ca comunicarea făcută, cum că în ziua de 12/24 Decembrie 1914 consistorul mitropolitan a trimis telegramă omagială Majestății Sale, Monarhului nostru, din prilejul împlinirii semicentenarului dela reînființarea mitropoliei noastre, și că Maiesitatea Sa a binevoit a-și exprima cordiala multă pentru aceasta nouă manifestație a credinței probate, — să se iee la cunoștință. Se primește.

In legătură cu acest obiect se face propunere din partea deputatului Romul Furduiu, ca să se eternizeze și însemnatul fapt în actele sinodului, că Exclența Sa, Inaltepreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit a împlinit patruzece de ani de Arhierie. Vorbește deputații Vasile Dămian și Dr. Ioan Stroia, apoi Lazar Triteanu, care propune, ca cele întâmpinate Dumineacă, când deputații sinodali să au prezentat la

Esclența Sa pentru a-l felicita, se fie trece în procesul verbal al ședinței trecute.

Se primește, cu adausul făcut de deputatul Dr. Ioan Lupăs, ca atât vorbirea deputatului Andrei Bârseanu, că și răspunsul Esclenței Sale, se fie alăturat la protocol, ca anexe.

Raportorul Nicolae Garoju propune apoi, ca singuraticele puncte din raportul consistorului plenar, și anume, I, referitor la statul preoțesc, II, referitor la esibite, III, la ședințele consistoriale, IV, la protopresbiter, V, la alegările efectuite pentru sinodul arhidiecezan, VI, la reconstituirea ganelor din protopresbiter și parohi, VII, la sinoadele protopresbiterale și VIII, la alte diferite obiecte, se fie luate la cunoștință. Se primește.

Față de decedatul asesor consistorial Galacteon Șagău și față de răposatul protopresbiter Zevedeu Mureșanu sinodul își exprimă condolențele și regretele prin sculare.

Urmează raportul comisiunii bisericești. S'a constituit astfel: președintele Teodor Hermann, raportor Dr. Vasile Saftu, care propune, ca raportul consistorului, ca senat bisericesc, adresat sinodului, fiind tipărit și împărtășit între deputați, se fie considerat de ceteri, în general se fie luat la cunoștință, și se fie alăturat la protocol.

Se primește. In special raportul propune, ca introducerea, în care se spune, că s'au dat multe îndrumări bune în pastorele arhiești dela isbuinăre înfricoșatului răsboiu încocace, și că la intervenția consistorului au fost numiți preoți militari pretutindenea unde li se simțea trebuință, se fie luată cu placere la cunoștință.

Se primește. Același raportor propune apoi, ca singuraticele puncte din raport, I-IX, se fie luate toate la cunoștință. Se primește.

A vorbit la acest raport deputatul Dr. Ioan Lupăs, care și-a exprimat dorința, ca în viitor să se comunice sinodului și aceea, că bunele sfaturi și indemnuri, pornite dela centru, dela locul final, ce rezultate au dat și intrucăt au fost ascultate și împlinite. Constată apoi, că datele statistice se deosebesc foarte mult de cele din anul trecut și nu sunt de absolută încredere. Propune deci, ca consistorul se emite o comisiune, care se studiază chestia adunării datelor statistice, și se compună un elaborat, care apoi se fie desbatut în conferințele preoțesci și cele învățătoresc, ca astfel se poată fi aflată calea cea bună, pe care se pot aduna date autentice statistice.

Propunerea se primește.

Ședința se încheie la orele 12 fără un sfert, anunțându-se ședința proximă pe Mercuri, la orele 10 dimineață.

Nr. 3247 Școl.

Notificare oficială.

Domnul ministrul reg. ung. de culte și instrucție publică cu datul 19 Martie 1915 Nr. 2746/1915 Pres. notifică, că cei ce vor fi asenți în terminul din 6 Aprile până la 4 Maiu 1915 din contingentul anilor 1873—1877, dacă au îndreptățire de a fi eliberati în interesul serviciului public, pot cere la autoritățile respective întrevenirea pentru eliberare, înse trebue să producă act public, că au fost în acel oficiu deja la 1 Ianuarie 1915.

Aceasta se aduce la cunoștință publică spre stirea

Politica Germaniei de azi.

(b.) In numărul nostru de Paști am reprodus în articolul intitulat „Intențiile Germaniei“ ideile exuse de scriitorul politic german profesor F. von Liszt care plează pentru o uniune a statelor europene de mijloc, dacă Germania va ieși biruitoare din acest răsboiu.

Presumptiunile ne care să basează acest plan în viitor, Liszt le indică în următoarele: „Noi cei din imperiul german, dela plecarea lui Bismarck dințe noi, am avut consecvențe numai o singură trăsătură: menținerea păcii. Însă asupra mijloacelor în această direcție, nu am fost deplin lămuriti. În tripla alianță, care s'a încheiat în circumstanțe cu totul tot de ferite de cele de azi, momentul irațional a existat din ce în ce tot mai mult la suprafata. Ales decât Italia și Franția au ajuns la un acord asupra tuturor chestiunilor politice de importanță.

Pe largă aceasta ne-am mai încrezut încă în prietenia Rusiei și pe urmă am mai căutat să căștigăm și bunăvoița Angliei. Așteptările noastre și dintr-o parte și din ceeaaltă ne-au înțelut.

N'am căutat însă o prietenie sau mai bine să nu am căutat să nu o căștigăm pe cale corectă, tocmai acolo, unde o puteam găsi mai cu siguranță: la statele mici și mijlocii, care sunt tocmai așa ca și noi omeniță în neașternarea vieții lor politice, dacă nu chiar și în existență lor, de către Anglia și Rusia.

In fine răsboiu nici arătat în două direcții, dându-ne un program dublu al politicei noastre externe și toare, un program negativ: opărarea împotriva dominației mondiale britanice, și un program pozitiv: O alianță cu statele mediterane ale Europei, care în acest mare răsboiu, până acum sub cele mai grele raporturi și în butul tuturor tentațiunilor, și au păstrat neutralitatea.

In ostenelele noastre de a reaiza partea pozitivă a programului nostru, vom trebui să avem în vedere mult mai mult ca până aci un lucru. Si anume, cu cât spiritul democratic progresoră mai mult în lume, cu atât dinastile sau guverne, ce se schimbă determină tot mai puțin soarta popoarelor. Va trebui să înțelegem, că simpatiile și antipatiile, care se nasc în sufletul ușor influențabil al unui popor, prințând adânci rădăcini, aceste simpatii sau antipatiile sunt resemnată mai de importanță, decât vizitele între monarhi sau consfătuirile bărbătașilor de stat conducători.

Vom trebui să înțelegem și noi, Germanii, că un popor nu poate face cuceriri morale între alte popoare numai și numai prin puternicia armatei sale sau prin calitatea bună a articolilor lui de comerț, ci și prin căștigarea simpatiei pentru cultura, pentru limbă, pentru știință, artele și tehnica lui, care trebuie să cunoască lumii întregi, ca ea să ni le poată aprecia. În această lăzare, în cucerirea inimilor popoarelor, nu ne-am prea priceput. De aceea nici nu trebuie să ne mirăm, dacă în țările neutrale găsim noi germanii mai puține simpatii decât adversarii noștri.

Iar din experiențele ce le farem noi germanii acum, va trebui să luăm înățăturile pentru purtarea noastră în viitor.

Să însemnătatea ideii de stat adevărată am înțeles-o acum mai cără ca niciodată. Ce ar fi putut face Austro-Ungaria împotriva dușmenilor ei, dacă disoluția provocată de tendințele naționale centrifugale interne, ar fi fost atât de avansată cum se crezuse la Petersburg și Belgrad?

Poți să fi legat cu toate fibrele inimii de limba ta maternă și se porți în adâncimea sufletului tău cultură națională, și totuși să fi un bun cetățean al unui stat compus din diferite naționalități și în massa lui preponderantă alcătuit de popoare ce vorbesc alte limbi decât limba oficială a statului lor.

Aceasta este o vechie experiență. Ma-rele răsboiu n-a revocat-o vînă în memoria noastră. Si nu vrem să o mai dăm uitării niciodată, atât în politica noastră internă, cat și în reporturile noastre față cu alte state.

Dacă confederația statelor din Europa mediterană și asa cum mi-o închînușesc etc atunci ea va cuprinde o unime compusă din cele mai diferite naționalități.

La individualitatea noastră etnică română vom trea și stănești, dar particularitatea etnică a celorlalte naționalități o vom recunoaște de egal îndreptățită.

In confederația aceasta imperiul german va avea o misiune nobilă. Nu ca detinatorul unei supremătăți, care nu se unește cu independența și libertatea de acțiune a confederatilor lui. Ci ca o citadelă a păcii. Germania va fi primus inter pares, nu în drepturile ce și le va arăta pentru sine, ci în angajamentele, ce le va lua pentru celalăți.

Vîitorul va arăta, întrucât planurile politicei Germaniei, dacă desnodămantul final al actualei conflagrații, va fi de partea ei, vor fi și realizabile. In orice condiții însă un lucru este cert: Germanii, astăzi lipsiți de simpatiile celor mai multe popoare — cum constată și unul din ei mai obiectivi observatori ai lor, — necesarmente vor trebui să-si schimbe radical atitudinea. Si în primul rând vor trebui să fie seamă de respectul altor neamuri, — mari ori mici, — dacă nu mai mult, cel puțin tot atât, cît se obisnuiesc până acum a-si valora propriul respect în fața lor. — Căci valoarea oricărui neam astăzi nu se mai căntărește numai după mărime, ci și după calitate.

Simpatică însă este o calitate care tragă în curând, la popoarele desconsiderate până acum de grandomania germană. Ea va trebui să dispară, ducând vrea să apară pe urma ei o simpatie a tuturor popoarelor pe care vrea să le cătige pe partea ei în viitor. Si în acest scop va trebui să dea un exemplu Germania mai întâi la ei acasă fizici pe Poloni ei, dacă vrea să cucerească pe Poloni ruși, după exemplul Austriei, care a tratat atât pe Poloni ei. Si va trebui să dea exemplu prin aceasta și Maghiarilor, cum se căștigă simpatii în interiorul țării, ca să poți căștiga și prietenii în afara. Căci fără simpatii nu se poate face o însoțire, iar fără simpatii nu există putere până la sfârșit.

NOUTĂȚI.

Biografia Regelui Carol I. Academia Română din București a luate hotărârea se publice concurs pentru cea mai bună biografie, serială în română a Regelui Carol I, care apoi va fi premiată cu zece mii de lei.

Atrocitățile trupelor dușmane. Să-i adunat și său dat la iveala câteva documente despre cumplitele brutalități comise de trupele dușmane, atât sărbiști, că și rușii, asupra soldaților noștri și asupra persoanelor civile din părțile invadate ale țării. Brutalitățile inimicului sunt înșirate în 145 de puncte din această nouă *Carte roșie* — Un memoriu, de cuprins astăzi, a publicat guvernul imperial german, descoperind pe temeiul datelor autentice câteva din atrocitățile săvârșite de trupe rusești împotriva civililor și prizonierilor germani. La prima invașie în Prusia răsăriteană, precum și la o doa, rușii au tărat după sine mii de bărbați, femei și copii, iar alte mii de nenorociți au fost asasinați; cam 20 mii de clădiri s-au prefăcut în ruină sau în cenusa; la o doa invașie s-au jăfuit și puștiit cam 80 mii de locuințe. Comune și forte din Prusia răsăriteană au rămas devastate și arse în urma felului barbar al rușilor de a purta răsboiul. Memorial imperial arătat apoi cazuri speciale, constatate în mod oficial și întemeiate pe mărturisiri facute sub jurământ. Sunt, în adevăr, fapte bestiale, care vor compromite pe multă vreme numele armelor compuse din elemente atât de corupte și sălbătăcite.

Ziaristi în călătorie de studiu. Un birou din Berlin organizează o serie de călătorii în orașele imperiului pentru ziaristi țărilor neutrale și în Germania. Prima călătorie se face în cele trei orașe habsburgice: Bremen, Hamburg și Lübeck, în scopul ca participanții să observe viața publică, în deosebi raporturile economice întrum de răsboiu. La Bremen a și sosit un grup mai mare de ziaristi, reprezentând presa din Suedia, Danemarca, România, Grecia, Olanda, Spania și America de nord. Oaspeții au vizitat stabilimentele ind striale din Bremen, unde domneste o activitate intensă, apoi muzeele și alte numeroase aşezăminte culturale din marele oraș comercial. Prețutindeni sunt primiți în modul cel mai prevenitor.

In ajutorul săracilor. O deputație de mai multe persoane, între care și cățiva deputați, ca reprezentanți ai proprietății rurale românești din Bucovina, a sosit la București și a cerut guvernului român posibilitatea aprovisionării cu cereale a populației românești bucovinene. Deputația a fost primătă cu toată bunăvoița. Guvernul român va trimite produsele cerute, indatăcă guvernul austriac va declara, că ajutoarele ce sunt de excedat, nu vor fi rechizitionate, ci se va lăsa deplină libertate societății cooperative. *Infrățirea* să le distribue familiilor sărace române din Bucovina.

Grâu și cucuruz din România. După stirile mai nouă recoltă grâului din 1914 a fost una din cele mai slabe ce a înregistrat România în ultimele decenii, și anume 17 milioane hectolitri (producția obișnuită era 30 milioane). Recolta de cúcuz dină a fost extraordinară bogată, cu peste 36 milioane hectolitri.

Din Galicia în Suedia. Din Stockholm se serie, că vreo opt sute de țărani galicieni, pierzându-si averile, au să sosească la 1 Mai în Suedia, unde se vor ocupa cu lucrarea pământurilor.

Sublocotenentul Gregoriu Verzariu trăște. Am fost dat stirea, pe baza unei incoștiințări oficioase, că sublocotenentul dela regimentul 5 de infanterie al armatei noastre, Gregoriu Verzariu, fiul domnului Emil Verzariu, secretar al băncii de asigurare Transilvania din Sibiu, ajuns ca rănit în captivitate la Ruși, a decedat în Siberie, în 12 Ianuarie n. c. Cu bucurie venim acum, că stirea nu se adeverește. Domnul Emil Verzariu a primit adecăt și, în 13 Aprilie nou, o scrisoare dela fiul său, datată din 1 Februarie n., în care acesta îl comunică, cum că în urma tratamentului rău din partea Rușilor, s-a văzut necesităt se evadă de la Tomsk, unde se află internat, în societatea altor patru cameri. A făcut un drum de sase zile și sase nopți prin munți plini de zăpadă și păduri seculare, pe un teren de 25–30 grade, și a ajuns în pace și sănătos în Mangiuria, de unde va face drumul mai departe, la Peking. În China. Deci sublocotenentul Gregoriu Verzariu, anunțat ca mort, și crezut mort, trăștește! Să trăiască și să sosească sănătos acasă.

Slavii și limba rusească. La congresul nobilimii rusești, care ceruse expropierea averilor germane din Rusia, s'a tinut o conferință despre *Chestiunea slavică*. Conferențial Gurcov a declarat, că ar fi foarte mult de dorit să se primească limba rusească de limbă literară comună pentru toate popoarele slave. — Dorință mai contrară mintii sănătoase cu greu să se poate rosti.

Flori pentru spitalele militare. Din Hașag se anunță: Reuniunea florilor olandezi a lăsat să provadă cu flori toate spitalele din țările răsătoare în stare de răsboiu. În luna curentă, a lui Aprilie, au să se trimită narcise, iar în Maiu se vor trimite tulipane.

Dela spitalul militar. A murit infanteristul Iosif Pfaffsäder, dela regimentul de infanterie numarul 105, originar din Austria de Jos, în etate de 38 ani și va fi înmormântat astăzi, Mercuri, în 14 Aprilie n. la orele 2 d. a. după ritul romano-catolic, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc.

Apaductul provinciei Apulia. Pe cind bătrâna Europa răsună de urletul tunurilor, Italia a terminat una din operele mărățe ale artei tehnice moderne: apaductul dela Apulia. Acest canal de apă, cel mai mare al lumii, stămpără setea oamenilor din 268 de comune. Înălțarea i s'a făcut în 5 Aprilie, a doua zi de Paști, în prezența regelui italian și a miniștrilor săi.

Recolta viitoare nu se poate cumpăra înainte. Guvernul ungár oprește cumpărarea și vânzarea recoltei anului curent înainte de 1 Iulie 1915. Contractele, încheiate cu privire la vânzarea produselor cumpălui, se declară de fără valoare. Opreștește guvernul să raportează la grâu, secără, orz, cuciură, ovăs, răpiță, sămânță de ulei, păstăioase și cartofi sămânță în camp. Contraventile se pedepsește cu închisoare și cu amendă. O hotărâre analoga s'a publicat și în Austria.

Fotografiile eroilor căzuți. Comandăuirea armelor noastre a increduțat arhiva de răsboi să întocmească o publicație oficială pentru eternizarea memoriei ofițerilor și soldaților căzuți în răsboi. Arhiva imperială și regală se adresează pe calea aceasta către public cu rugăciune, ca persoanele care au fotografii de ale eroilor căzuți, să le dăruească arhivei. Se înțelege, că portretele se vor putea folosi la marea lucrare ce se plănuiește, numai în cazul cand ele vor purta pe dosul lor numele eroilui căzut, rangul său și trupa unde a servit. Mărimea fotografiei este indiferentă, dar pe cat se poate eroii căzuți să fie înșătați în uniformă militară. Scrisorile și portretele să se adresze către Direcționea arhivei de răsboi în Viena: K. u. k. Kriegsarchiv, Wien, VII. Stiftgase 2.

Mulțumita. Alexe Giură Popica și soția sa Ana Frates au dăruit sf. noastre bisericici 100 coroane, punând bazi la un fond, care să le poarte numele. Tot 100 coroane a dăruit Maria Ola pentru părintii săi Vasile și Maria Ola. Pe lângă aceste donații, în numele bisericicii multămulțime, cu atât mai vârstos că Maria Ola a și făcut o fundație, care să poartă numele. Într-o biserică din Buzău, 26 Martie, 1915, George Negoiu Negoiu, paroh gr. or. rom.

Importul de porumb pentru săteni. «Infrățirea» federală însoțirilor sătești din Sibiu mijločește cumpărarea de porumb dela băncile populare din România pentru sătenii săraci cu următoarele condiții: 1. dacă i se anticipează de 1 vagon (10.000 Klgr.) suma de 3300 cor. pentru cumpărarea porumbului și acoperirea cheltuielilor de transport până la Sibiu. Cheltuielile de transport dela Sibiu îl pribesc pe cumpărător. La urmă cumpărătorilor li se face socoteală și eventualul rest li se restituie; 2. dacă i se dă asigurarea vrednică de credință, că porumbul va fi împărțit sătanilor lipsiți, fără dobândă ori speculă; 3. dacă i se dă asigurarea, că despre distribuire i se va da socoteală înaintându-i-se o listă despre felul cum a fost împărțit porumbul, și eventual se supune în privința aceasta chiar și controlului federal; 4. dacă i se dă asigurarea, că după linștirea vremilor, cumpărătorii vor înființa în comună o însoțire de credit, care să între ca membru în federală. Porumbul se va expeda în vagoane închise vărsat, iar nu în saci, până la stația cea mai apropiată, arătată de cumpărători. Comandante să se adreseze: «Infrățirea» federală însoțirilor sătești, Nagyszeben, Piața Herman, Nr. 4/a.

In amintirea iubitorilor răposași. Dna Elena Grindeanu, soție de cismar, dărută într-un vecinătate odihnă a mamă sale Paraschiva Pop n. Popa, cor. 5 la fondul „Azilului orfanic” pentru adăpostirea orfanilor și a bătrânilor noștri sănătați. Pentru primos exprimă sincere mulțumiri, în numele „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”: Victor Tordășianu, președinte.

Piloții păzitori. Într-un sătuleț la nord-vestul Parisului se găsesc postați piloți însărcinăți cu apărarea metropolei împotriva atacurilor aeriane. În tabere lor se află o mulțime de aparate potrivite pentru luptele în vîzduh. Fiecare aparat este înzestrat cu o mitralieră și mai multe bombe, sub conducerea unui aviator și a unui ofițer. Când se dă signalul că se apropie o mașină dușmană, toată tabera e în picioare. Aparatele sunt totdeauna gata de plecare, ca bună oară trisurile pompierilor la cutare gardă. La două minute după primirea semnalului aeroplanelor încep să se înalțe. Pot să înalțeze cu repejune de 125 de metri pe oră. Problema lor este dintre cele mai grele: pe orizontul uriaș au să descopere mașina săbătoare dușmană și mică abea că un punct. În deosebi dacă celul este norat, lucru e pe măsură greu. În munca lor se servesc de ochiuri bune și de reflectoare puternice. Aviatorii trebuie să manevreze cu nespusă inteligență, să se lasă repede în jos, să se înalțe fără veste în sus, să se ferească iute la o parte și la altă. Tântă principală este firește să se ridice cu cel puțin o sută de metri deasupra dușmanului; aceasta nu este tocmai ușor, de oarece și înimicul urmărește acelaș scop.

Bioscopul Apollo de pe Piața Harmann va reprezenta Mercuri și Joi în 14 și 15 Aprilie n. 1915: Conan Doyle, seria III din ciclul *Sherlock Holmes*. Program: Cine este domn în casă, umoristic. Curierul-Messter (Viena, America, tablouri de ne cămălăuți de luptă din Est și Vest) Dr. Mori, mare dramă detectivă în 3 acte. Tânăr desfrânat, comedie în 3 acte.

Teatru. Miercuri, în 14 Aprilie: *Aer de oraș mare*, comedie în 4 acte de Blumenthal și K. de Dieburg. Joi, în 15 Aprilie: *Morituri*, ciclu de 3 piese în cîte un act, de H. Sudermann. Beneficiul dñui Thiele.

Cărți și reviste.

Revista Teologică, redactată de Dr. N. Bălan și Dr. S. Dragomir, a apărut Nr. 1–2 din 1915 cu următorul cuprins: Pacea lui Cristos și vremile de azi, de Dim. I. Cornilescu. Spre cîte Domnului, de Dr. I. Lupuș. Multe feluri de chelui, de N. Albu. Nădejdea și încrederea în Dumnezeu, de Dr. N. Bălan. La Bunăvestire, de Smeon Popescu. Pilde și asemănări. Mișcarea literară. Cronica. — Abonamentul 10 coroane pe an. Adresa: Dr. Nicolae Bălan, profesor seminarial, în Sibiu, strada Reșenfel nr. 11.

Nr. 129/1915.

(51) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Răchita Purcăreț (Sebespukárecz), se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în Tab. B. pentru dotația dela stat.

Dela candidați se cere calificăție de 8 clase gimnaziale.

Concurenții au să și înainteze cererile subsemnatului oficiu protopresbiteral și până 8 zile înainte de alegere să se prezinteze poporului în biserică, spre a cânta, respective a celebrei și cuvânta.

Sebeș, 26 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Međean
protopresbiter.

Nr. 340/1915.

(52) 1—2

Concurs.

Pe baza articolului de lege LX din 1913 §. 8 se evită un practicant de notar în cancelaria comunei Kisapold (Apoldul de jos). Reflectanții sunt a și înainta ofertele în scris sau a se prezenta în persoană la subscrism notar până în 25 I c.

Kisapold (comitatul Szeben), la 10 Aprilie 1915.

Vasile Mușoiu
notar comunal.

Nr. 105/1915.

(36) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan, cu drept de succesiune, pe lângă parchul Ioan Negoe din parohia Geomal (cl. II), se scrie concurs cu termin de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele sunt: jumătate din stola fasonată în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu în terminul susindicate, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescrișilor reglementare — în o Duminică sau Sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica.

Alba-Iulia, 10 Martie 1915.

Of. protopresbiteral român-ortodox al tractului Alba-Iulia, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Ion Teeuleșeu
protopresbiter.

Nr. 215/1915.

(41) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. III Vultur, tractul protopresbiteral al Abrudului, pe lângă neputinciosul parch Petru Paul, cu provocare la rezoluția Ven. consistor din 3 Martie a. c. Nr. 1782 Bis. se scrie concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiei.

Ceice doresc a ocupa acest post să și înainteze petiții instruite conform legilor din vigoare acestui oficiu în terminul arătat și pe lângă prealabilă incuncștiințare a subsemnatului, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, sărbătoare și curânta eventuală.

Abrud, 14 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral român-ortodox al Abrudului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresbiter.**O trăsură pe arcuri**

în stare foarte bună se află de vânzare. Datoritorii a se adresa domnului

Petru Mohan

(50) 1—3 Sibiu, Schwimmschulg. 6.

A apărut

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei**și****Carte de rugăciune****pentru tinerimea gr.-or. ort. română**

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineată; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște mă Dumnezeule” etc.; Simvolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. cuminecătură ale marelui Vasile și Ioan Gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătură; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruci.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu **40 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.**A apărut**

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Preșinței Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezești Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai năște de Ispovedanie. Învățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei Cuminecătură. Rugăciunile după slânta cuminecătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfinței de Dumnezeu Născătoare. Canon de multămită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstițul Paracclis al preasfinței Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vietii omului. Canonul de rugăciune ce se sănătă către toate puterile cerești și către toti sfintii. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocasiuni. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu explicație.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și cu gust, în coloare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revânzătorilor li se dă **25%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de **1 cor. 80 fil.**

LUMINA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

CENTRALA: Telefon Nr. 177.

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 7.

Capital K 600,000.—
Depuneri „2,000,000.—**Fonduri K 50,000.—**
Active . . . 2,800,000.—

Primeste depuneri **5%** interese fără anunț. Pentru depunere fructificare cu **5%** nerii mai mari de durată mai lungă cu anunț, dela corporațiuni bisericești și a și dela particulari se acordă și interese mai mari. — Darea după interesele de depuneri o plătește institutul. — Depuneri se pot face și prin postă fără spese prin cercuri, cari se pun la dispoziție la cerere, deasemenea se pot face și ridicări prin postă fără spese de porto.

Direcțiunea.**Cărți nouă apărute**

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală
edată de Societatea Fondului de Teatru Român

Nr. 28. Teodor Abt, Bacăreasa, comedie

intr'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcăian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patologuri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie

intr'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32 Andre Mycho, Giorie postumă, comedie intr'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog.

Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie

intr'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie

în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie

într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell,

dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere

în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteaine, Invignerii strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil.

+ 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul minciнос, comedie

în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri.

+ 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește,

comedie intr'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și

Monologe de declamat broș. I. Prețul

40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru

copii, în trei tablouri după povestea lui

I. Creangă, de Radu Friescu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragici-comedie

intr'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 44. Arthur Conan Doyle. Doctorul

negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 45. I. Ciocârlan, Fără noroc. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 46. Camille Coquand, Suferințele

Vulturașului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 47. C. Dem, Osamii Zilei. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 48. I. Dragoslav, Povești de Crăciun.

Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 49. A. Fogazzaro, Povești. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 50. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 51. Emilia Tailier, Dragoste de scriitor

sau romanul lui Victor Hugo. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 52. Louis Iacolliot, Vănătorii de robide

albului Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 53. Guy de Maupassant, Strigăt de

alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Nr. 54. Arthur Conan Doyle. Doctorul

negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 55. I. Cioacârlan, Fără noroc. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 56. Camille Coquand, Suferințele

Vulturașului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 57. C. Dem, Osamii Zilei. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 58. I. Dragoslav, Povești de Crăciun.

Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 59. Camille Coquand, Suferințele

Vulturașului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 60. C. Dem, Osamii Zilei. Prețul